

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

КМІС: У середньому 80% опитаних українців ідентифікують себе в першу чергу як громадяни України. – Валерія Буняк

Український інститут національної пам'яті оприлюднив переклади статей науковців щодо правової оцінки акції «Вісла»

Вшанування пам'яті

«Імена», які зберігають пам'ять про загиблих на війні Героїв. – Оксана Наумова

Артисти створили стипендію імені загиблого в російському СІЗО антивоєнного музиканта Павла Кушніра

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Третьому окупанту, який брав участь у вбивстві письменника Вакуленка, повідомили про підозру — Офіс генпрокурора. – Ганна Цьомик

Театр

У Луцьку покажуть виставу про Тараса Шевченка, якого ми не знаємо

У Рівному відбудеться гастрономічно-поетичний перформанс «Ясла нашої перемоги». – Станіслав Зайчук

Музика

Українські митці випустили альбом, який зіграли на російській ракеті (ВІДЕО). – Олексій Яворський

Візуальні мистецтва

ArtReview оприлюднив рейтинг 100 найвпливовіших діячів у сфері сучасного мистецтва, де є представник України. – Віра Перун

НІХТО НЕ ОСТРІВ. ТРИ МОРЯ. – Михайлюк Ольга

Кіномистецтво. Кінопрокат

Українська кіноакадемія оновила склад наглядової ради та правління: хто увійшли. – Поліна Горлач

Романа Луцького визнали найкращим актором на кінофестивалі у Марракеші. – Катерина Сліпченко

Прем'єра пригодницького детективу «Бісова пательня» відбудеться 2 січня на каналі «2+2». – Валерія Буняк

[Який він – український еротичний треш-фолк-горор? Рецензія на фільм «Морена». – Соня Вселюбська](#)

[Декоративно-ужиткове мистецтво. Художні промисли. Аматорство На Рівненщині вчетверте відкрили Всеукраїнський мистецький проєкт «Ткацтво.UA»](#)

Просвітництво

[В Україні запустили марафон «\(Не\)відомі жінки у Вікіпедії». – Катерина Кадакова](#)

Література. Книговидання

[Програма House of Europe оголосила переможців конкурсу грантів на переклад українських книжок. – Мар'яна Зінченко](#)

[Довгий список номінантів на здобуття премії Drahomán Prize за 2024 рік: хто увійшли. – Поліна Горлач](#)

[Аудіокнига Тімоті Снайдера «Про свободу» українською вийшла на Megogo. – Юлія Поліковська](#)

Музейна справа

[«За переосмислення своєї ролі під час війни»: премію за видатні музейні практики отримав Музей Ханенків у Києві. – Поліна Горлач](#)

[У столичному музеї відкрили виставку «Різдвяне місто. Київ ХІХ-ХХ століття». – Таміла Баранівська](#)

[У Києві відкрили виставку «Під Різдвяною Зіркою», що досліджує українські традиції](#)

Охорона культурної спадщини

[Старовинні графіті на стінах Софії Київської оцифрували](#)

Міжнародне співробітництво

[Микола Точицький обговорив із комісаром ЄС захист української культури від російської агресії. – Олена Ярема](#)

***

[«Євробачення» змінило правила, щоб уникнути повторення скандалу в Мальме. – Андрій Лобанов](#)

Загальні питання

КМІС: У середньому 80% опитаних українців ідентифікують себе в першу чергу як громадяни України. – Валерія Буняк

За останні понад 30 років соціологи помітили зростання самоусвідомлення як частини української нації. Автори дослідження зауважили, що у всіх регіонах більшість респондентів ідентифікують себе у першу чергу як громадяни України (у середньому 80% мешканців Заходу, 82% мешканців Центру, 80% мешканців Півдня і 77% мешканців Сходу). Окрім цього, за даними КМІС, у період 2022–2024 років у середньому 81% українськомовних і 75% російськомовних опитаних ідентифікували себе в першу чергу як громадяни України. Крім високої громадянської ідентифікації, в опитаних також зафіксували чітке усвідомлення Росії як ворога: 96% на Заході, 93% у Центрі, 90% на Півдні, 88% на Сході. 96% українськомовних українців і 80% російськомовних українців погано ставляться до Росії. Наведено інфографіку опитування. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/235794/2024-12-10-kmis-u-serednomu-80-opytanykh-ukraintsiv-identyfikuyut-sebe-v-pershu-cherhu-yak-gromadyany-ukrainy/>

Український інститут національної пам'яті оприлюднив переклади статей науковців щодо правової оцінки акції «Вісла»

Український інститут національної пам'яті в межах плану роботи на 2024 рік здійснив переклад польською мовою статті юриста Сергія Рябенка «Операція «Вісла». Правова кваліфікація» та переклад українською мовою наукової статті польського історика доктора Кшиштофа Персака «Операція «Вісла» – спроба правової оцінки». Обидва переклади оприлюднили на сайті. Питання правової кваліфікації цієї примусової депортації українців і лемків, яку провів польський комуністичний уряд у 1947 році, і водночас визнання його як злочину проти людяності залишається дискусійним у польському суспільстві. В Україні ж до цієї історії повертаються найчастіше з нагоди роковин трагічної події. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/766925-ukrainskiy-institut-natsionalnoi-pamyati-oprilyudniv-perekladi-statey-naukovtsiv-shchodo-pravovoi-otsinki-aktsii-visla>

Вшанування пам'яті

«Імена», які зберігають пам'ять про загиблих на війні Героїв. – Оксана Наумова

Суспільне створило цикл меморіальних документальних розповідей про захисників і захисниць України «Імена». Кожна історія шестисерійного циклу «Імена» є відтворенням життєвого шляху героїв і героїнь, їхніх цінностей і ролі за допомогою спогадів рідних, друзів, колег, а також їхніх щоденників і листування. Усі герої проєкту – представники різних національних спільнот України, що є свідченням того, що за незалежність і свободу спільно борються

всі українці, попри етнічне походження. Історії циклу сповнені людяності та щирості, показують шлях воїна та пам'ять, що живе в спогадах близьких людей. Авторам циклу вдалося розкрити історії захисників та захисниць, уникаючи при цьому травматизації глядацької аудиторії. Це світлі спомини про людей, які поклали свої життя на захист України. Над циклом меморіальних документальних історій працювала команда департаменту з питань розмаїття, інклюзії та рівних можливостей Суспільного мовлення, креативна продюсерка Олена Кривенко, керівниця проєкту Анастасія Гудима. Усі випуски проєкту «Імена» можна переглянути на ютуб-каналі Першого каналу Суспільного мовлення та з 9 грудня на телеканалі «Суспільне Культура». Докладніше:

<https://stv.detector.media/kontent/read/8663/2024-12-10-imena-yaki-zberigayut-pamyat-pro-zagyblykh-na-viyni-geroiv/>

Артисти створили стипендію імені загиблого в російському СІЗО антивоєнного музиканта Павла Кушніра

Артисти створили міжнародний фонд та стипендію імені Павла Кушніра – музиканта, який у віці 39 років загинув у липні 2024 року в СІЗО російського міста Біробіджана. Він був під арештом за антивоєнні ролики, які викладав у власному ютуб-каналі. Цей міжнародний проєкт покликаний підтримувати молодих музикантів з України, які навчаються у музичних закладах світу, а також тих, хто «виїхав від диктаторських режимів з Росії та Білорусі». На стипендії планують збирати навіть за допомогою концертів. Так 25 грудня в Ізраїлі відбудеться перший благодійний концерт пам'яті Кушніра у рамках світової серії благодійних концертів з нагоди заснування фонду та стипендії. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-stypendija-imeni-zahybloho-antyvojennoho-muzykanta-kushnira/33234959.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Третьому окупанту, який брав участь у вбивстві письменника Вакуленка, повідомили про підозру — Офіс генпрокурора. – Ганна Цьомик

Про підозру у вбивстві дитячого письменника Володимира Вакуленка під час окупації Ізюмщини повідомили 36-річному Дмитру Катькалову з позивним «Академік». Він – уродженець Луганська, який був найманцем в «армії» ЛНР». Катькалова підозрюють у жорстокому поводженні з цивільним населенням та вчиненні інших порушень законів і звичаїв війни. Докладніше:

<https://suspilne.media/kharkiv/899613-tretomu-okupantu-akij-brav-ucast-u-vbivstvi-pismennika-vakulenska-povidomili-pro-pidozru-ofis-genprokurora/>

Театр

У Луцьку покажуть виставу про Тараса Шевченка, якого ми не знаємо

Муніципальний театр «Дім актора», Театр-лабораторія «Ві» покажуть виставу «ПЕРЕПОВІЄДАКИ. ШЕВА FOREVER». Вистава відбудеться 12 грудня. Вона присвячена Тарасу Шевченку. Шевченко, якого ми не знаємо: молодий, амбітний, креативний, з палким серцем і відкритою душею. У цьому

спектаклі він постає як постать, здатна захопити наш сучасний світ: з мільйонами переглядів і тисячами підписників. А ще – його кохання, відверта поезія та неперевершений дух свободи! Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/766911-u-lutsku-pokazhut-vistavu-pro-tarasa-shevchenka-yakogo-mi-ne-znaemo>

У Рівному відбудеться гастрономічно-поетичний перформанс «Ясла нашої перемоги». – Станіслав Зайчук

У рамках міжнародного різдвяного театрального фестивалю «Скрудж фест», що триває в Рівному з 6 по 11 грудня, Рівненський академічний драмтеатр провів гастрономічно-поетичний перформанс Ірини Рачковської-Баковецької «Ясла нашої перемоги». Ірина Рачковська-Баковецька – українська поетеса, журналістка, краєзнавиця, композиторка та етно-рок виконавиця з Рівненщини. Вона активно досліджує та популяризує культурну спадщину Полісся, організовує культурно-мистецькі події та є директоркою Рівненського обласного центру народної творчості. «Скрудж фест» – це міжнародний різдвяний театральний фестиваль, присвячений Різду Христовому та перетворенню, яке воно несе. Фестиваль об'єднує театральні колективи з України та світу, які представляють різноманітні інтерпретації «Різдяної історії» Чарльза Дікенса. Докладніше:

<https://rivne.rayon.in.ua/news/766897-u-rivnomu-vidbudetsya-gastronomichno-poetichniy-performans-yasla-nashoi-peremogi>

Музика

Українські митці випустили альбом, який зіграли на російській ракеті (ВІДЕО). – Олексій Яворський

Музиканти Роман Григорів та Олена Шикіна створили альбом Irrenaissance, де головним інструментом виступає відпрацьований касетний снаряд РСЗВ «Ураган». Реліз уже доступний на платформах Spotify, YouTube Music, Amazon Music. Протягом року команда тричі виконувала перформанс наживо, використовуючи ракету як музичний інструмент. Один із виступів відбувся у Берліні, де слухачі, захоплені перформансом, підходили до ракети, щоб переконатися, що це справжній снаряд, а не муляж. Докладніше:

<https://shotam.info/ukrainski-mytsi-vypustily-albom-iakyy-zihraly-na-rosiyskiy-raketi-video/>

Візуальні мистецтва

ArtReview оприлюднив рейтинг 100 найвпливовіших діячів у сфері сучасного мистецтва, де є представник України. – Віра Перун

Міжнародний журнал ArtReview оприлюднив щорічний рейтинг Power 100, у який увійшли найвпливовіші діячі у сфері сучасного мистецтва. Потрапив у рейтинг і представник України. На 95 місці опинився підприємець, політик, меценат Віктор Пінчук за те, що підтримує мистецтво. Фонд Пінчука, зокрема, організовує премію Future Generation Art Prize. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/12/10/649510_artreview_oprilyudniv_reyting_100.html

НІХТО НЕ ОСТРІВ. ТРИ МОРЯ. – Михайлюк Ольга

Проект можна подивитися до 15 грудня у Довженко-Центрі, а 14 грудня відбудеться авторська екскурсія Ольги Михайлюк. Що таке аудіовізуальні подорожі і як виник цей формат? Як сполучати художнє і документальне? Як змінюється відчуття часу в екстремальних ситуаціях? Чи можливо його повернути? Якою є музика Криму, Херсонщини, Маріуполя? Чи можлива взагалі зараз музика і яку роль вона відіграє в аудіовізуальних творах? На ці питання відповідь на авторській екскурсії Оля Михайлюк – авторка фото- і відеоробіт, представлених на виставці «НІХТО НЕ ОСТРІВ. Три моря». Докладніше:

<https://mitec.ua/nihhto-ne-ostriv-try-morya/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Українська кіноакадемія оновила склад наглядової ради та правління: хто увійшли. – Поліна Горlach

Українська кіноакадемія обрала новий склад правління та членів наглядової ради. Вибори до цих органів відбуваються щодва роки. Наглядова Рада є керівним органом кіноакадемії, і вона займається розв'язанням спірних питань, а також контролює роботу об'єднання. Про те, хто увійшов до п'ятого складу правління Української кіноакадемії, докладніше:

<https://suspilne.media/culture/899445-ukrainska-kinoakademia-onovila-sklad-nagladovoi-radi-ta-pravlinna-hto-uvijisli/>

Романа Луцького визнали найкращим актором на кінофестивалі у Марракеші. – Катерина Сліпченко

Романа Луцького визнали найкращим актором на кінофестивалі у Марракеші. Нагороду він отримав за польський фільм режисера Даміана Кацура «Під вулканом». Також фільм отримав приз за режисуру. Картина розповідає про українську родину, яка відпочиває на іспанському острові Тенеріфе у лютому 2022 року. Напередодні їх від'їзду починається повномасштабне вторгнення Росії. За одну ніч головні герої стають біженцями. Польща обрала його претендентом на потрапляння в оскарівську номінацію «найкращий міжнародний фільм». 38-річний Луцький є актором Івано-Франківського драмтеатру, також він відомий за фільмами «Сторожова застава», «Брати. Остання сповідь», «Віддана», «Відблиск» тощо. Докладніше:

<https://zaxid.net/romana-lutskogo-viznali-naykrashhim-aktorom-na-kinofestivali-u-marrakeshi-n1599576>

Прем'єра пригодницького детективу «Бісова пательня» відбудеться 2 січня на каналі «2+2». – Валерія Буняк

Над виробництвом працювала продакшн-студія «Sfera Film» на замовлення каналу «2+2». Автори сценарію – Артем Кобзан та Марк Лимаренко, а режисер – Олександр Кириєнко. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/235782/2024-12-10-premiera-rygodnytskogo-detektyvu-bisova-patelnya-vidbudetsya-2-sichnya-na-kanali-22/>

Який він – український еротичний треш-фолк-горор? Рецензія на фільм «Морена». – Соня Вселюбська

В український прокат виходить фільм-довгобуд, який визнано Найкращим художнім фільмом на Tokyo Horror Film Festival. Режисер Сергій Альошечкін розробляв цей проєкт з 2012-го року. Більше аргументів на користь цієї стрічки, докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/tresh-goror-morena-recenziya-305300/>

Декоративно-ужиткове мистецтво. Художні промисли. Аматорство

На Рівненщині вчетверте відкрили Всеукраїнський мистецький проєкт «Ткацтво.UA»

Цього року проєкт було присвячено не лише популяризації давнього ремесла, розвитку екологічних виробництв, а й реабілітації ветеранів та їхніх родин за допомогою традиційних ремесел, створення власного крафтового бізнесу. У рамках Форуму було презентовано проєкт культурної безбар'єрності «З одного тіста», який уже протягом року реалізує КЗ «Рівненський обласний центр народної творчості». На ткацькому форумі майстрині з України демонстрували власні вироби, створені у різних техніках народно-декоративного мистецтва. Серед них було представлено вироби Рівненського Полісся, Буковинської вишивки, Борщівської вишивки тощо. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/767015-na-rivnenshchini-vchetverte-vidkrili-vseukrainskiy-mistetskiy-proekt-tkatstvova>

Просвітництво

В Україні запустили марафон «(Не)відомі жінки у Вікіпедії». – Катерина Кадакова

В українській Вікіпедії стартував онлайн-марафон «(Не)відомі жінки у Вікіпедії», присвячений висвітленню досягнень жінок та їхньої ролі в історії. Онлайн-марафон триватиме з 10 грудня до 10 січня. Що потрібно, щоб долучитися, докладніше:

<https://divoche.media/2024/12/10/v-ukraini-zapustyly-marafon-ne-vidomi-zhinky-u-vikipedii/>

Література. Книговидання

Програма House of Europe оголосила переможців конкурсу грантів на переклад українських книжок. – Мар'яна Зінченко

Програма House of Europe оголосила вісім видавництв – переможців восьмої хвилі грантів на переклади українських книжок. Видавництва отримають до 5 тисяч євро, щоб перекласти книжку українського автора мовою країн Європейського Союзу. Серед цьогорічних переможців, зокрема, латвійське видавництво *Orbita*, яке перекладе поетичну збірку про війну на сході України «Абрикоси Донбасу» письменниці, поетки і сценаристки Любові

Якимчук. Збірку перекладуть латвійською Мара Полякова, Маріс Салейс та Інгмара Балоде. Грецьке видавництво *Vakxikon Publications* перекладе есей «Найдовша подорож» поетеси, прозаїкині та літературознавиці Оксани Забужко. Грецькою книжку перекладе Елені Каціолі. Угорське видавництво *Csirimojó Cultural Association* перекладе дитячу книжку «Я так бачу» ілюстраторки Романи Романишин та автора дитячих книжок і мистецтвознавця Андрія Лесіва. Перекладе книжку угорською Габор Кернер. Французьке видавництво *Maison d'Europ et d'Orient* перекладе п'єсу «Зелені коридори» письменниці, сценаристки та драматургині Наталії Ворожбит. Французькою п'єсу перекладе керівниця відділу українознавства в національному інституті східних мов та культур Inalco Ірина Дмитричин. Угорське видавництво *Ampersand & Son Kft* перекладе роман «Охайні прописи. Шовковий шляфрок ерцгерцога Вільгельма» письменниці, перекладачки та журналістки Наталки Сняданко. Угорською роман перекладе Петер Бараш. Шведське видавництво *20TAL Bok* перекладе збірку поезій «Кінечні пісні» поетеси та перекладачки Ірини Шувалової. Збірку перекладе шведською Сюзанна Вітт. Естонське видавництво *Academic Studies Press* перекладе книжку «Війна з тильного боку» романіста, поета і перекладача Андрія Любки. Англійською книжку перекладуть Юлія Любка та письменниця Кейт Цуркан. Чеське видавництво *Větrné mlýny s.r.o.* перекладе роман «Амадока» письменниці та перекладачки Софії Андрухович. Перекладе книжку чеською Петр Калина. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/235806/2024-12-10-programa-house-of-europe-ogolosyla-peremozhtsiv-konkursu-grantiv-na-pereklad-ukrainskykh-knyzhok/>

Довгий список номінантів на здобуття премії Drahomán Prize за 2024 рік: хто увійшли. – Поліна Горлач

Оголосили довгий список номінантів на Drahomán Prize для перекладачів з української мови на мови світу. Усього до списку увійшло 20 книжок. Переможця капітула обере навесні 2025 року. Організатори премії зазначають, що найбільше цього року перекладів з української на англійську, однак є книжки з перекладами на фінську, нідерландську, іспанську, італійську, грузинську, литовську, німецьку, хорватську, польську, болгарську, македонську, чеську та шведську мови. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/899297-dovgij-spisok-nominativ-na-zdobutta-premii-drahoman-prize-za-2024-rik-hto-uvijšli/>

Аудіокнига Тімоті Снайдера «Про свободу» українською вийшла на Megogo. – Юлія Поліковська

На медіасервісі Megogo Audio вийшла українськомовна аудіоверсія книги американського історика і публіциста Тімоті Снайдера «Про свободу», озвучена журналістом, радіо- й телеведучим Вадимом Карп'яком. Медіасервіс отримав ексклюзивні права на створення українськомовних аудіоверсій восьми книг американського історика і публіциста Тімоті Снайдера на п'ять років через кілька міжнародних агентств, які представляють інтереси автора. Переговори з правовласниками тривали понад рік. Сервіс отримав право

дистрибуції цих аудіокниг українською мовою як на власній платформі, так і на інших майданчиках по всьому світу, за винятком Росії та Білорусі. Докладніше:

<https://ms.detector.media/internet/post/36928/2024-12-10-audioknyga-timoti-snaydera-pro-svobodu-ukrainskoyu-vyushla-na-megogo/>

Музейна справа

«За переосмислення своєї ролі під час війни»: премію за видатні музейні практики отримав Музей Ханенків у Києві. – Поліна Горлач

Національний музей мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків отримав нагороду Outstanding Museum Practice Award від Міжнародного комітету музеїв і колекцій сучасного мистецтва (СИММ). Музей нагородили під час 56-щорічної конференції генеральної асамблеї СИММ в Лос-Анджелесі. Нагородили також музеї у Стамбулі та Ріо-де-Жанейро. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/899393-za-pereosmislenna-svoei-rol-i-pid-cas-vijni-premiu-za-vidatni-muzejni-praktiki-otrimav-muzej-hanenkiv-u-kyievi/>

У столичному музеї відкрили виставку «Різдвяне місто. Київ ХІХ-ХХ століття». – Таміла Баранівська

Музей історії міста Києва представив виставковий проєкт «Різдвяне місто. Київ ХІХ–ХХ століття». Експозиція розповідає про культуру зимових свят у столиці минулих часів, а також є своєрідною мандрівкою найцікавішими локаціями передсвяткового міста. Експозиція складається з 5 тематичних блоків, що демонструють основні етапи підготовки киян до зимових свят: «Ковзанка», «Кав'ярня-кондитерська», «Кравецька майстерня», «Театральний Київ», «Інтер'єр помешкання». Виставка «Різдвяне місто. Київ ХІХ–ХХ століття» триватиме до 26 січня. Протягом її роботи співробітники музею проводитимуть екскурсії, а також організовуватимуть тематичні майстер-класи для дітей і дорослих. Докладніше:

<https://suspilne.media/kyiv/899027-u-stolicnomu-muzei-vidkrili-vistavku-rizdvane-misto-kiiv-hih-hh-stolitta/>

У Києві відкрили виставку «Під Різдвяною Зіркою», що досліджує українські традиції

У Києві відкрили виставку «Під Різдвяною Зіркою», що досліджує українські традиції і об'єднує старовинних та сучасних майстрів. Зокрема представлено твори народного декоративного мистецтва ХVІІ–ХХ століть, як-от свічники-трійці, косівська кераміка, різдвяні зірки та шопки. Виставка триватиме до 19 січня у Київській картинній галереї. Виставковий проєкт покликаний дослідити українську різдвяну традицію та її сучасні прояви в творчості, а також представити здобутки майстрів, які продовжують життя давніх ремесел. Експозиція презентує автентичні твори з колекції Національного музею народної архітектури та побуту України, а також живописні твори Івана Марчука, Володимира Микити та інших митців із фондів Київської картинної галереї та приватних збірок. Крім того, частиною виставки є різдвяні атрибути, керамічні, текстильні та інші витвори крафтових

майстерень сучасного декоративного мистецтва. Центральним елементом виставки стала інсталяція «Різдвяна Зірка» художника Михайла Алексеєнка, що символізує зв'язок поколінь і об'єднує всі зали в єдину концепцію. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/u-kyyevi-vidkryly-vystavku-pid-rizdvyanoyu-zirkoyu-shho-doslidzhuje-ukrayinski-tradytsiyi/>

Охорона культурної спадщини

Старовинні графіті на стінах Софії Київської оцифрували

Графіті на стінах Софії Київської оцифрували і створили інтерактивний портал для їхньої популяризації. Загалом у Софійському соборі збереглося близько 7500 написів та малюнків, що охоплюють 1000 років нашої історії. Тепер завдяки співпраці зі Швецією їх змогли оцифрувати, що допоможе в подальших дослідженнях. Ці графіті є важливим джерелом знань про розвиток мови й писемності, культурний обмін між державами, торгівлю та соціальні процеси в Європі. За словами Нелі Куковальської, генеральної директорки Національного заповідника «Софія Київська», через постійну загрозу з боку РФ працівники намагаються комплексно підходити до питання збереження святині – від постійного моніторингу всіх технічних параметрів до створення 3D-сканів пам'ятки. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/starovynni-grafiti-na-stinah-sofiyi-kyyivskoyi-otsyfruvaly/>

Міжнародне співробітництво

Микола Точицький обговорив із комісаром ЄС захист української культури від російської агресії. – Олена Ярема

Міністр культури та стратегічних комунікацій Микола Точицький і комісар Європейського Союзу з питань справедливості між поколіннями, молоді, культури та спорту Гленн Мікалlef під час зустрічі у Брюсселі обговорили захист української культури від російської агресії. За словами міністра, з початку повномасштабного вторгнення загинуло щонайменше 137 митців і працівників культури, пошкоджені або знищені 1 222 об'єкти культурної спадщини, пошкоджені 2 123 заклади культури, з яких 374 – зруйновані повністю. Він також наголосив на трьох принципах, на яких будуватиметься українська Стратегія культури: захист, збереження та промоція української культури та ідентичності у світі. Міністр відзначив і пріоритетність реалізації культурного компонента в рамках Конференції з питань відновлення у Римі, яку заплановано на липень 2025 року, та необхідність посилення координації міжнародних зусиль для підтримки української культури. Зустріч підтвердила важливість підтримки України з боку ЄС у збереженні культурної спадщини та відновленні культурних та креативних секторів. Сторони домовилися про подальшу співпрацю для захисту української культури як частини європейського надбання. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/235810/2024-12-10-mykola-tochytskyi-obgovoryv-iz-komisarom-ies-zakhyst-ukrainskoi-kultury-vid-rosiyskoi-agresii/>

***

«Євробачення» змінило правила, щоб уникнути повторення скандалу в Мальме. – Андрій Лобанов

Європейська мовна спілка на своєму сайті повідомила про внесені зміни до правил проведення пісенного конкурсу «Євробачення», які буде застосовано у 2025 році у Базелі (Швейцарія). Вперше за час існування пісенного конкурсу «Євробачення» всі акредитовані учасники будуть зобов'язані дотримуватися кодексу поведінки, який передбачає створення атмосфери поваги та підтримки для артистів. За дотриманням цих принципів стежитиме призначений «продюсер з добробуту». Виконавцям буде надано можливість перебувати у спеціальній кімнаті без камер та преси, а кількість репетицій за зачиненими дверима збільшиться. Також графік конкурсу буде складено таким чином, щоб артисти мали більше вільного часу «для ознайомлення з пам'ятками та красою міста-господаря». Усі ці заходи спрямовані на недопущення ситуації, яка виникла на «Євробаченні» у Мальме (Швеція): тоді у нідерландця Юста Кляйна через надмірну увагу виник конфлікт з жінкою із трансляційної бригади, який призвів до дискваліфікації співака перед фіналом. Пізніше звинувачення проти Кляйна щодо агресивної поведінки визнали безпідставними. Джерело:

https://lb.ua/culture/2024/12/11/649563_ievrobachennya_zminilo_pravila_shc_hob.html

Випуск підготувала

В. В. Пижевська,
головний бібліограф сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва,
E-mail: infocenter@nplu.org ; info_nplu@ua.fm
контакт. тел.: 425-23-26